

Povzetek

Raziskava temelji na ohranjenih rokopisih piranske izpostave Pokrajinskega arhiva Koper iz 13. in prvih desetletij 14. stoletja, ki opisujejo reševanje ozemeljskih sporov in določanje meja srednjeveškega Pirana s sosedi. Sodeč po ohranjenih zapisih o mejnih sporih in dogovarjanjih s sosednjimi mestnimi naselbinami, se je Piran največkrat soočal s sosednjo Izolo, sledile so Buje, občasno pa je bilo potrebno reševati tudi mejna vprašanja z Umagom. Pristopi, in rešitve ki so jih pri določanju medsebojnih razmejitev uporabljale sprte strani, so bili že pred stoletji primerljivi s sodobnimi: mestne državice so v medsebojnih dogovorih že v srednjem veku poznale takó skupine pogajalskih izvedencev (današnje ekspertne skupine), kot odločanje s pomočjo izbranih razsodnikov-mediatorjev in zunanjih arbitrov, pa tudi dogovore na "premierski" ravni (mestnih glavarjev). Opisu okoliščin, v katerih je prihajalo do podrobnejšega določanja meja in razčiščevanja vprašanj v zvezi z njimi, sledi primer srednjeveškega opisa (piranskih) komunalnih meja, nato pa so podrobneje predstavljeni zapisi, ki so nastali v zvezi z razmejitvami med Piranom in Bujami.

Sporazumi o granicama srednjovekovnih gradskih teritorija (Piran i njegovi susjedi)**Darja Mihelič****Sažetak**

Istraživanje se zasniva na sačuvanim rukopisima piranske podružnice Pokrajinskog arhiva u Kopru iz 13. i prvih desetljeća 14. stoljeća koji opisuju rješavanje zemljišnih sporova i određivanje međa srednjovekovnoga Pirana sa susjedima. Sudeći po sačuvanim zapisima o graničnim sporovima i dogovaranjima sa susjednim naseljima, Piran se je najčešće sukobljavao sa susjednom Izolom, slijedile su Buje, a povremeno je bilo potrebno rješavati i granična pitanja s Umagom. Pristupi i rješenja koje su pri određivanju međusobnih razgraničenja upotrebljavale zavađene strane prije više stoljeća usporedive su s ovremenima: gradske državice su u međusobnim dogovaranjima već u srednjem vijeku poznavale kako skupine pregovaračkih vještaka (današnje "stručne skupine"), tako i odlučivanje pomoću izabranih sudaca-posrednika i vanjskih arbitara, a također i dogovore na "premijerskoj" razini (mjesnih poglavara). Opisu okolnosti u kojima je dolazilo do podrobnijega određivanja međa i raščišćavanja pitanja vezanih uz njih slijedi primjer srednjovekovnoga opisa (piranskih) komunalnih međa, a potom su podrobnije predstavljeni zapisi koji su nastali u vezi s razgraničenjima između Pirana i Buja.

Gli accordi sui confini dei territori cittadini medievali (Pirano e i suoi vicini)**Darja Mihelič****Riassunto**

La relazione si basa sui manoscritti del XIII e primi decenni del XIV secolo custoditi presso la sede piranese dell'Archivio regionale di Capodistria incentrati sulla soluzione di contese territoriali e sulla determinazione dei confini tra la Pirano medievale e le città limitrofe. A giudicare dalle fonti conservate sulle contese riguardanti i confini, Pirano si è per lo più scontrata con la vicina Isola, seguita da Buie e qualche volta è stato necessario risolvere anche le questioni di confine con Umago. Gli approcci e le soluzioni applicate secoli fa